

Š i f r a k a n d i d a t a :

--

Državni izpitni center

JESENSKI IZPITNI ROK

UMETNOSTNA ZGODOVINA

Izpitsna pola 1

Petek, 27. avgust 2021 / 90 minut (60 + 30)

Dovoljeno gradivo in pripomočki:
Kandidat prinese nalivno pero ali kemični svinčnik.
Konceptni list je na perforiranem listu, ki ga kandidat pazljivo iztrga.
Izpitsni poli je priložena barvna priloga.

SPLOŠNA MATURA

NAVODILA KANDIDATU

Pazljivo preberite ta navodila.

Ne odpirajte izpitne pole in ne začenjajte reševati nalog, dokler vam nadzorni učitelj tega ne dovoli.

Prilepite kodo oziroma vpišite svojo šifro (v okvirček desno zgoraj na tej strani).

Izpitsna pola je sestavljena iz dveh delov, dela A in dela B. Časa za reševanje je 90 minut. Priporočamo vam, da za reševanje dela A porabite 60 minut, za reševanje dela B pa 30 minut.

Izpitsna pola v delu A vsebuje 5 nalog polodprtga tipa, od katerih izberite in rešite 4, v delu B pa 3 naloge odprtga tipa, od katerih izberite in rešite eno. Število točk, ki jih lahko dosežete, je 80, od tega 60 v delu A in 20 v delu B.

Vse slike so v priloženi barvni prilogi.

V preglednicah z "x" zaznamujte, katere naloge naj ocenjevalec oceni. Če tega ne boste storili, bo ocenil prve štiri naloge, ki ste jih reševali v delu A, in prvo nalogo, ki ste jo reševali v delu B.

Del A				
1.	2.	3.	4.	5.

Del B		
6.	7.	8.

Rešitve pišite z nalivnim peresom ali s kemičnim svinčnikom v izpitno polo v za to predvideni prostor **znotraj okvirja**. Pišite čitljivo. Če se zmotite, napisano prečrtajte in rešitev zapisite na novo. Nečitljivi zapisi in nejasni popravki bodo ocenjeni z 0 točkami. Osnutek naloge dela B, ki ga lahko napišete na konceptni list, se pri ocenjevanju ne upošteva.

Zaupajte vase in v svoje zmožnosti. Želimo vam veliko uspeha.

Ta pola ima 24 strani (1–24), od tega 3 prazne. Barvna priloga ima 12 strani (25–36).

M 2 1 2 5 6 1 1 1 0 2

Konceptni list

Konceptni list

V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite.

5/36

Prazna stran

OBRNITE LIST.

DEL A

1. naloga: Antično kiparstvo

- 1.1. Na slikah od 1.1 do 1.5 so predstavljena kiparska dela antike. K slikam dopišite ustrezen antično obdobje umetnosti.

Slika 1.1: _____

Slika 1.2: _____

Slika 1.3: _____

Slika 1.4: _____

Slika 1.5: _____

(5 točk)

- 1.2. Imenujte kiparsko delo na sliki 1.2 in predstavite štiri oblikovne značilnosti tega kipa.

Ime kipa: _____

(1)

Oblika:

(2)
(3 točke)

- 1.3. Imenujte kiparsko delo na sliki 1.3 in navedite dve vsebinski značilnosti.

Ime kipa: _____ (1)

Vsebina: _____
_____
_____
_____

(2)
(3 točke)

- 1.4. Na sliki 1.4 je upodobljen vladar. Imenujte ga in razložite dve značilnosti tega kipa.

Ime vladarja: _____ (1)

Značilnosti: _____
_____
_____
_____
_____

(2)
(3 točke)

- 1.5. Napišite material, iz katerega je izdelana umetnina na sliki 1.1.

_____ (1 točka)

2. naloga: Zgodnji srednji vek

2.1. Proti koncu 8. stoletja se je večina Zahodne Evrope združila v cesarstvo in leta 800 je bil okronan prvi cesar po padcu rimskega cesarstva. Kdo je bil ta cesar?

---

(1)

Ker sta se pod njegovim vladanjem razcveteli tudi kultura in umetnost, se po njem imenuje tudi umetnostnozgodovinsko obdobje. Kako pravimo temu obdobju?

---

(1)

Cesar je večkrat potoval v Italijo, zato sta nanj vplivali antična arhitektura in umetnost. Oglejte si deli na slikah 2.1 in 2.1a ter 2.2, 2.2a in 2.2b ter s štirimi navedbami pojasnite, kako se to kaže v tej arhitekturi.

---

(4)
(6 točk)

2.2. Oglejte si delo na slikah 2.3 in 2.3a. Kaj predstavlja?

---

(1)

Zakaj so bile te ustanove v zgodnjem srednjem veku tako pomembne?

---

(1)

Katera je osrednja stavba kompleksa na sliki 2.3?

---

(1)
(3 točke)

2.3. Za ta čas je značilen razcvet knjižnega slikarstva. Kdo je upodobljen na sliki 2.4?

---

(1)

Po čem ste ga prepoznali?

---

(1)

Predstavite dve oblikovni značilnosti tega slikarstva.

---

(2)
(4 točke)

2.4. Kako se imenuje naslednje umetnostnozgodovinsko obdobje, ki mu pripada delo na sliki 2.5?

---

(1)

Poimenujte ikonografski motiv na sliki 2.5.

---

(1)
(2 točki)

3. naloga: Umetnost srednjega veka na Slovenskem

- 3.1. Na sliki 3.1 je rekonstrukcija samostana Stična iz 12. stoletja. Navedite štiri osrednje sestavne dele samostanske celote.

(4 točke)

(4 točke)

- 3.2. Kako imenujemo začetnico na sliki 3.2?

⁽¹⁾ See, e.g., *United States v. Ladd*, 10 F.3d 1250, 1256 (11th Cir. 1993) (“[A]nyone who has ever been to a bar or restaurant knows that it is common for people to leave a tip for waitstaff.”).

(1)

Razložite strokovna izraza pergament in skriptorij.

Pergament:

---

(1)

(1)

Skrintorii:

---

(1)

---

(1)

- ### 3.3. Poimenuite staybni tip na slikah 3.3 in 3.3a.

---

(1)

(1)

Navedite, za katero slogovno obdobje so takšne stavbe značilne v slovenskem prostoru.

---

(1)

(1)

(2 točki)

3.4. Razložite, zakaj stavbo na sliki 3.4 imenujemo dvoranska cerkev.

---

(1)

Navedite en primer takšne stavbe iz tega obdobja na Slovenskem.

---

(1)
(2 točki)

3.5. Delo na sliki 3.5 je izdelano v stilu mednarodne gotike, imenovane tudi lepi ali mehki stil. Predstavite tri značilnosti tega stila.

---

(3)

S pomočjo atributa imenujte svetnico na sliki 3.5.

---

(1)
(4 točke)

4. naloga: Staronizozemsko slikarstvo

4.1. V katerem stoletju je staronizozemsko slikarstvo doseglo svoj vrh?

(1 točka)

4.2. Poimenujte dva umetnika, avtorja del na slikah 4.1, 4.2 oz. 4.3.

Slika 4.1: [Zaglavlje](#) i [članak](#) s [preporučljivim linkom](#)

Slika 4.2: [Zagovor na vlasništvo](#)

Slika 4.3: _____

(2 točki)

4.3. S tremi navedbami predstavite, v čem se staronizozemske slikarstvo razlikuje od sočasnega slikarstva v Italiji.

(3 točke)

4.4. Dela v tej nalogi so naslikana z oljnimi barvami. Pojasnite dve značilnosti te tehnikе slikanja.

(2)

V slikovnem gradivu te naloge je predstavljeno slikarstvo, ki je na leseni podlagi. Poimenujte to vrst slike.

(1)
(3 točke)

(1)
(2 to člkn)

4.5. Kaj je prikrita simbolika? Pojasnite s konkretnima primeroma iz slikovnega gradiva.

Prikrita simbolika: _____
_____
_____

(1)

Konkretna primera: _____
_____
_____

(2)

(3 točke)

4.6. Navedite dva neposredno spoznavna motiva, ki ju prepozname na sliki 4.1.

_____
_____
_____

(1 točka)

4.7. Po katerih vsebinskih poudarkih prepozname avtorja slike 4.3? Predstavite dva.

_____
_____
_____
_____
_____

(2 točki)

5. naloga: Renesansa v Italiji

- 5.1. Umetnine na slikah od 5.1 do 5.6 umestite v ustrezeno obdobje renesanse tako, da k navedenemu obdobju pripisete ustrezeno številko slike.

Zgodnja renesansa: _____

Visoka renesansa: _____

Pozna renesansa: _____

(3 točke)

- 5.2. V katerem mestu v Italiji se začne razvijati renesansa? Katere tri oblikovne značilnosti razberete iz predstavljenih del?

Mesto:

Oblikovne značilnosti: _____

(4 točke)

- 5.3. K umetninam na slikah 5.3, 5.4 in 5.5 dopišite imena umetnikov.

Slika 5.3: [Klikni za detaljnije informacije](#)

Slika 5.4: Prikaz podataka o učenju i testiranju na skupu podataka Iris.

Slika 5.5: [Zaglavlje](#) s podzaglavljem i razdjelom.

(3 točke)

- 5.4. Oglejte si umetnino na sliki 5.2. Napišite, od kod je slikar črpal snov za to sliko. Kdo je upodobljenka v sredini slike? Pojasnite, zakaj je upodobljena v školjki.

(3 točke)

5.5. Predstavite dve oblikovni značilnosti kiparske umetnine na sliki 5.6.

(2 točki)

DEL B**6. naloga**

Oglejte si umetniško delo na slikah 6.1, 6.1a in 6.1b in ga predstavite:

1. Zapišite ime umetnika ali skupine (razen če gre za anonimnega umetnika ali anonimno skupinsko delo), naslov umetniškega dela (pri arhitekturi pa njegovo ime in kraj, kjer stavba stoji), vsaj približen čas nastanka, tehniko ali material, približno velikost in delo slogovno opredelite. (4 točke)
2. Razčlenite oblikovne značilnosti dela (oblikovanje telesnosti, oblikovanje prostora (perspektiva), kompozicija, barve, svetloba, tekstura ...; pri kiparstvu in arhitekturi še prostornina, masa, struktura ...) tudi glede na njegove materialne značilnosti in posebnosti v tehnično-obrtni izvedbi. (3 točke)
3. Razčlenite vsebinske značilnosti dela (ikonografski motiv, tema, sporočilo ...). (3 točke)
4. Navedite okoliščine nastanka umetnine, umetniške vplive in pomen za umetnost. (3 točke)
5. Primerjajte delo na slikah 6.1, 6.1a in 6.1b s tistim na slikah 6.2, 6.2a in 6.2b glede na namen, vsebino, obliko in tehniko. Poudarite tako podobnosti kot razlike. (5 točk)
6. Primerjalno opredelите svoj odnos do obeh del. (2 točki)

Skupaj 20 točk

Odgovarjajte tako, da navajate elemente naloge v zaporedju, danem v vprašanjih. Oblikujte besedilo v smiselnih povezanih povedih. Izogibajte se splošnim opredelitvam. Besedilo naj bo dolgo od 200 do 350 besed (približno eno do tri strani).

7. naloga

Oglejte si umetniško delo na sliki 7.1 in ga predstavite:

1. Zapišite ime umetnika ali skupine (razen če gre za anonimnega umetnika ali anonimno skupinsko delo), naslov umetniškega dela (pri arhitekturi pa njegovo ime in kraj, kjer stavba stoji), vsaj približen čas nastanka, tehniko ali material, približno velikost in delo slogovno opredelite.
(4 točke)
2. Razčlenite oblikovne značilnosti dela (oblikovanje telesnosti, oblikovanje prostora (perspektiva), kompozicija, barve, svetloba, tekstura ...; pri kiparstvu in arhitekturi še prostornina, masa, struktura ...) tudi glede na njegove materialne značilnosti in posebnosti v tehnično-obrtni izvedbi.
(3 točke)
3. Razčlenite vsebinske značilnosti dela (ikonografski motiv, tema, sporočilo ...).
(3 točke)
4. Navedite okoliščine nastanka umetnine, umetniške vplive in pomen za umetnost.
(3 točke)
5. Primerjajte delo na sliki 7.1 s tistim na sliki 7.2 glede na namen, vsebino, obliko in tehniko. Poudarite tako podobnosti kot razlike.
(5 točk)
6. Primerjalno opredelite svoj odnos do obeh del.
(2 točki)

Skupaj 20 točk

Odgovarjajte tako, da navajate elemente naloge v zaporedju, danem v vprašanjih. Oblikujte besedilo v smiselnopovezanih povedih. Izogibajte se splošnim opredelitvam. Besedilo naj bo dolgo od 200 do 350 besed (približno eno do tri strani).

8. naloga

Oglejte si umetniško delo na sliki 8.1 in ga predstavite:

1. Zapišite ime umetnika ali skupine (razen če gre za anonimnega umetnika ali anonimno skupinsko delo), naslov umetniškega dela (pri arhitekturi pa njegovo ime in kraj, kjer stavba stoji), vsaj približen čas nastanka, tehniko ali material, približno velikost in delo slogovno opredelite.
(4 točke)
2. Razčlenite oblikovne značilnosti dela (oblikovanje telesnosti, oblikovanje prostora (perspektiva), kompozicija, barve, svetloba, tekstura ...; pri kiparstvu in arhitekturi še prostornina, masa, struktura ...) tudi glede na njegove materialne značilnosti in posebnosti v tehnično-obrtni izvedbi.
(3 točke)
3. Razčlenite vsebinske značilnosti dela (ikonografski motiv, tema, sporočilo ...).
(3 točke)
4. Navedite okoliščine nastanka umetnine, umetniške vplive in pomen za umetnost.
(3 točke)
5. Primerjajte delo na sliki 8.1 s tistim na sliki 8.2 glede na namen, vsebino, obliko in tehniko. Poudarite tako podobnosti kot razlike.
(5 točk)
6. Primerjalno opredelite svoj odnos do obeh del.
(2 točki)

Skupaj 20 točk

Odgovarjajte tako, da navajate elemente naloge v zaporedju, danem v vprašanjih. Oblikujte besedilo v smiselnopovezanih povedih. Izogibajte se splošnim opredelitvam. Besedilo naj bo dolgo od 200 do 350 besed (približno eno do tri strani).

Številka izbrane naloge: _____

M 2 1 2 5 6 1 1 1 2 0

M 2 1 2 5 6 1 1 1 2 1

21/36

Viri slik v barvni prilogi (k Izpitni poli 1)

Slika 1.1: <http://classconnection.s3.amazonaws.com/731/flashcards/4821731/jpg/q4814858-1441F84E6D3343387EF.jpg>. Pridobljeno: 5. 2. 2015.

Slika 1.2: <http://www.sirenemetropolitane.it>. Pridobljeno: 18. 3. 2014.

Slika 1.3: M. Hollingsworth, Umetnost v zgodovini človeštva, DZS, Ljubljana 1993.

Slika 1.4: <http://www.the-art-minute.com/wp-content/uploads/2012>. Pridobljeno: 2. 5. 2015.

Slika 1.5: <http://www.thehistoryblog.com/wp-content/uploads/2013/12/>. Pridobljeno: 22. 11. 2016.

Sliki 2.1 in 2.1a: <https://www.werelderfgoedfotos.nl/en/photos/>. Pridobljeno: 19. 9. 2018.

Sliki 2.2 in 2.2a: <https://en.wikipedia.org/wiki/>. Pridobljeno: 16. 9. 2018.

Slika 2.2b: <http://matrix.msu.edu/hst/fisher/140Fall2009online/unit11/mod/imgs/>. Pridobljeno: 15. 3. 2014.

Sliki 2.3 in 2.3a: H. W. Janson in A. F. Janson, History of Art, Thames and Hudson, London 1997.

Slika 2.4: <http://maas.museum/powerhouse-museum/>. Pridobljeno: 5. 2. 2015.

Slika 2.5: H. W. Janson in A. F. Janson, History of Art, Thames and Hudson, London 1997.

Slika 3.1: R. Novak, ABC umetnostne zgodovine: delovni zvezek za 1. letnik gimnazij, Rokus, Ljubljana 1999.

Slika 3.2: <https://www.ng-slo.si/si/razstave-in-projekti/razstava/manuscripta?id=1468>. Pridobljeno: 28. 5. 2020.

Slika 3.3: <https://sl.m.wikipedia.org/wiki/>. Pridobljeno: 28. 5. 2020.

Slika 3.3a: <https://www.studyblue.com/?#flashcard/view/7235962>. Pridobljeno: 9. 6. 2020.

Slika 3.4: S. Bernik idr., Umetnost na Slovenskem, Mladinska knjiga, Ljubljana 1998.

Slika 3.5: S. Bernik idr., Umetnost na Slovenskem od prazgodovine do danes, Mladinska knjiga, Ljubljana 1998.

Slika 4.1: S. Zuffi, One Thousand Years of Painting. An Atlas of Western Painting from 1000 to 2000 a. d., David & Charles, Newton 2004.

Slika 4.2: <https://www.wga.hu/art/>. Pridobljeno: 8. 6. 2020.

Slika 4.3: <https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/4/4c/>. Pridobljeno: 17. 2. 2016.

Slika 5.1: <https://arthive.com/artists/>. Pridobljeno: 27. 7. 2018.

Slika 5.2: H. W. Janson in A. F. Janson, History of Art, Thames and Hudson, London 1997.

Slika 5.3: H. W. Janson in A. F. Janson, History of Art, Thames and Hudson, London 1997.

Slika 5.4: <http://uploads2.wikiart.org/images/>. Pridobljeno: 28. 10. 2015.

Slika 5.5: <https://en.wikipedia.org/wiki/>. Pridobljeno: 8. 6. 2020.

Slika 5.6: J. Debicki, idr., Zgodovina slikarske, kiparske in arhitekturne umetnosti, Modrijan, Ljubljana 1998.

Slike 6.1, 6.1a in 6.1b: The Art of Gothic: architecture, sculpture, painting. Könemann, Köln 1999.

Slike 6.2, 6.2a in 6.2b: <https://en.wikipedia.org/wiki/>. Pridobljeno: 8. 6. 2020.

Slika 7.1: H. W. Janson in A. F. Janson, History of Art, Thames and Hudson, London 1997.

Slika 7.2: <http://www.louvre.fr/en/pistes-de-visite/>. Pridobljeno: 20. 2. 2017.

Slika 8.1: <https://en.wikipedia.org/wiki/>. Pridobljeno: 8. 6. 2020.

Slika 8.2: <https://sl.wikipedia.org/wiki/>. Pridobljeno: 8. 6. 2020.

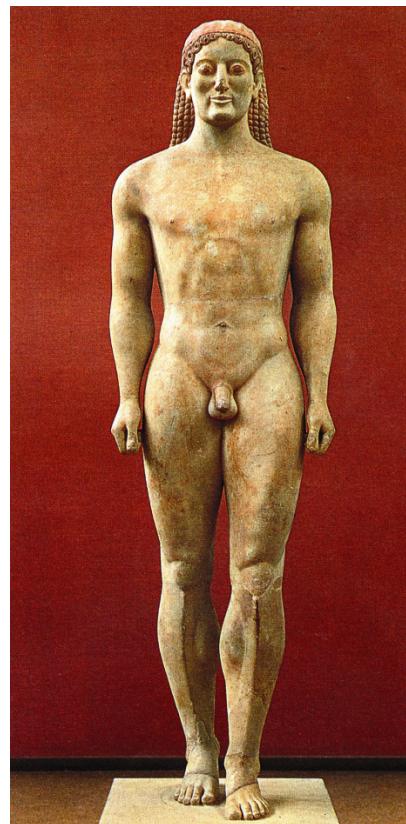
Prazna stran

Prazna stran

Barvna priloga (k Izpitni poli 1)**1. naloga: Antično kiparstvo**

Slika 1.1

Slika 1.2

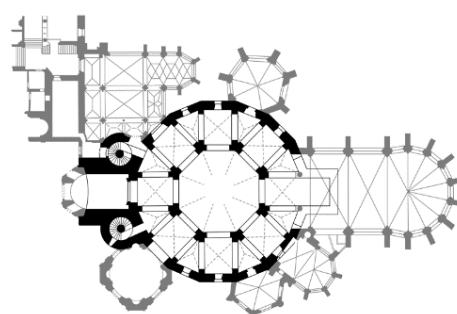
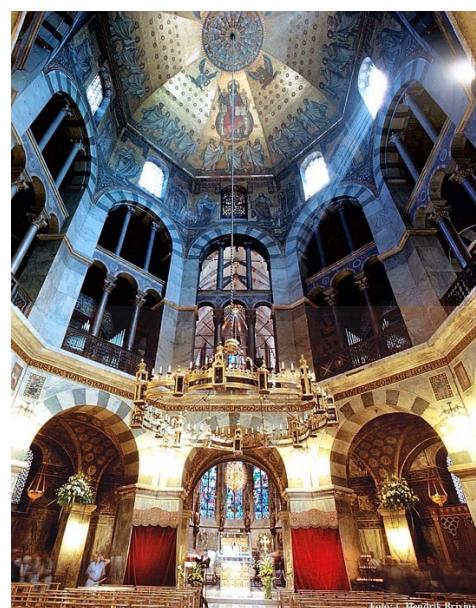
Slika 1.3

Slika 1.4

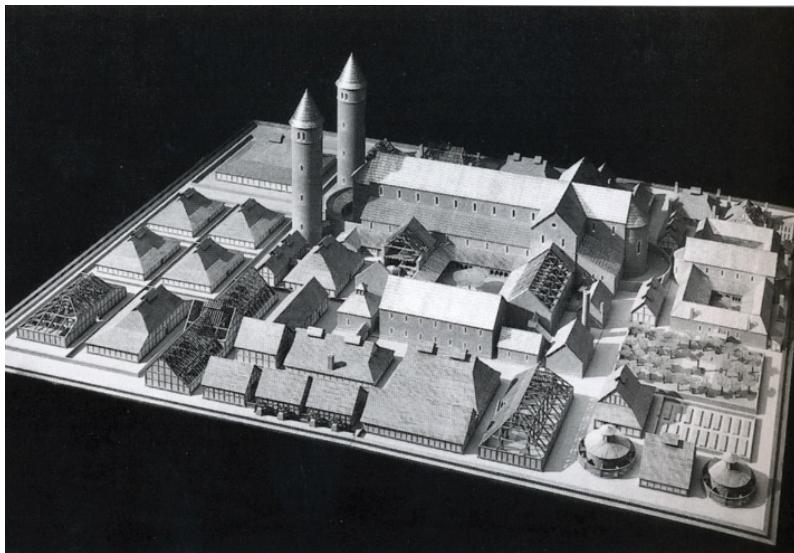

Slika 1.5

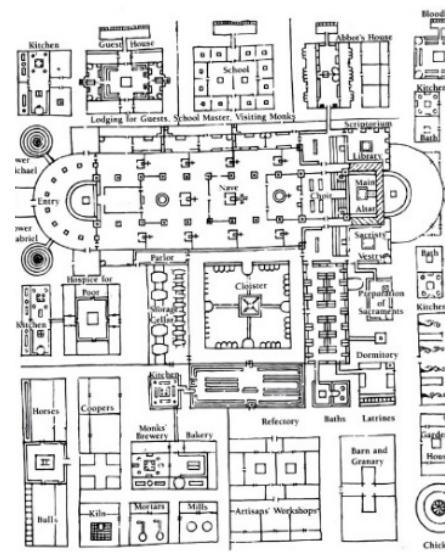
2. naloga: Zgodnji srednji vek*Slika 2.1**Slika 2.1a**Slika 2.2**Slika 2.2a**Slika 2.2b*

M 2 1 2 5 6 1 1 1 2 7

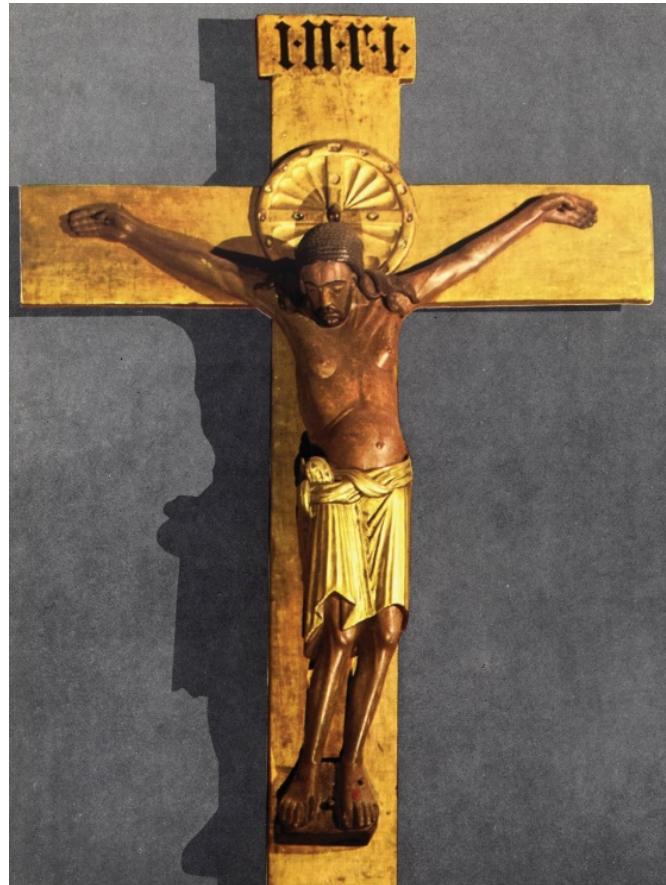
Slika 2.3

Slika 2.3a

Slika 2.4

Slika 2.5

3. naloga: Umetnost srednjega veka na Slovenskem

Slika 3.1

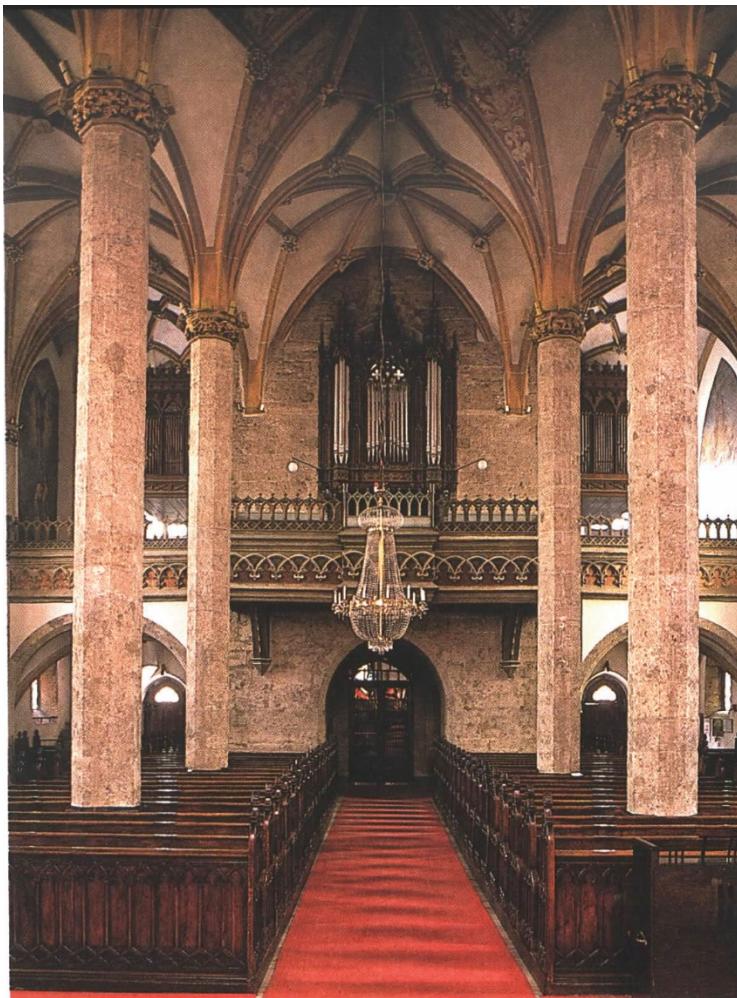
Slika 3.2

Slika 3.3

Slika 3.3a

Slika 3.4

Slika 3.5

4. naloga: Staronizozemsko slikarstvo

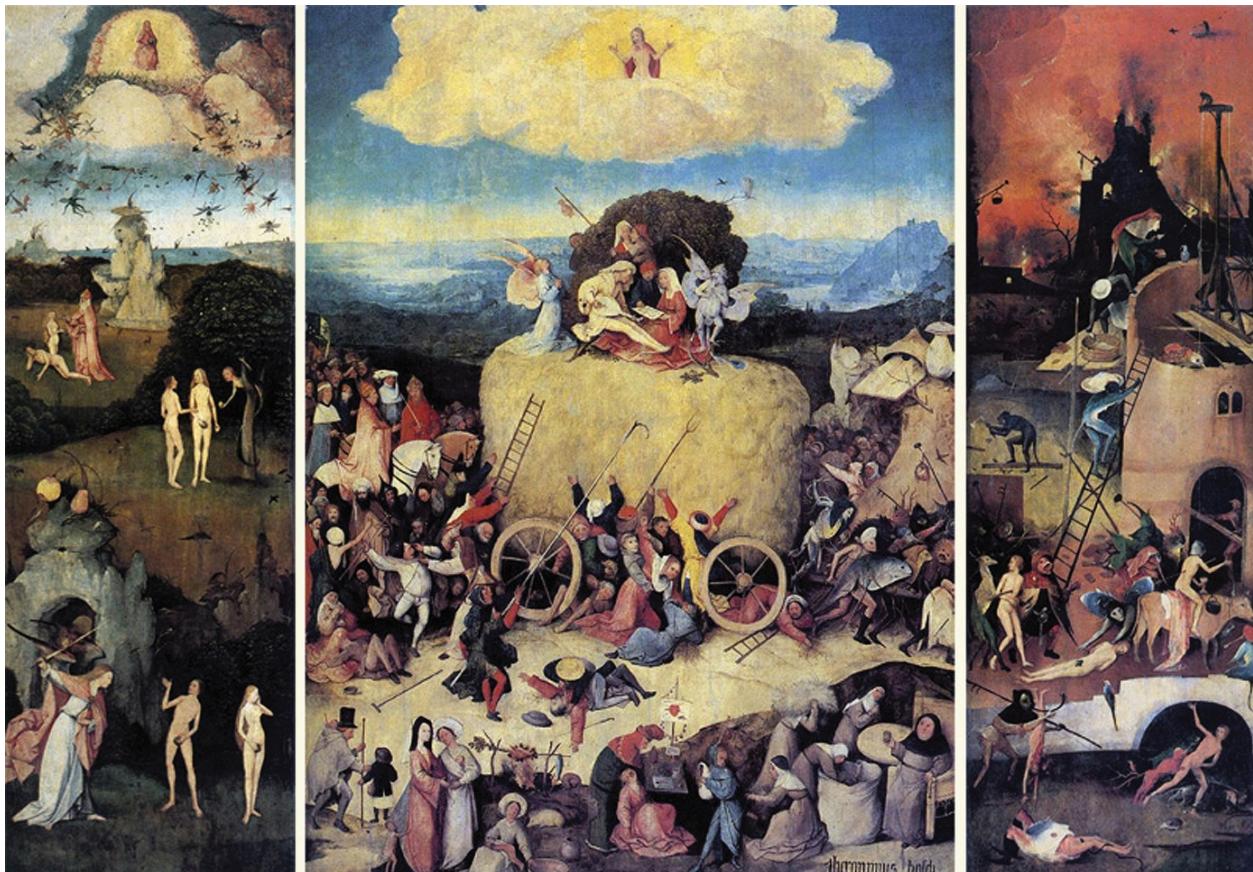
Slika 4.1

Slika 4.2

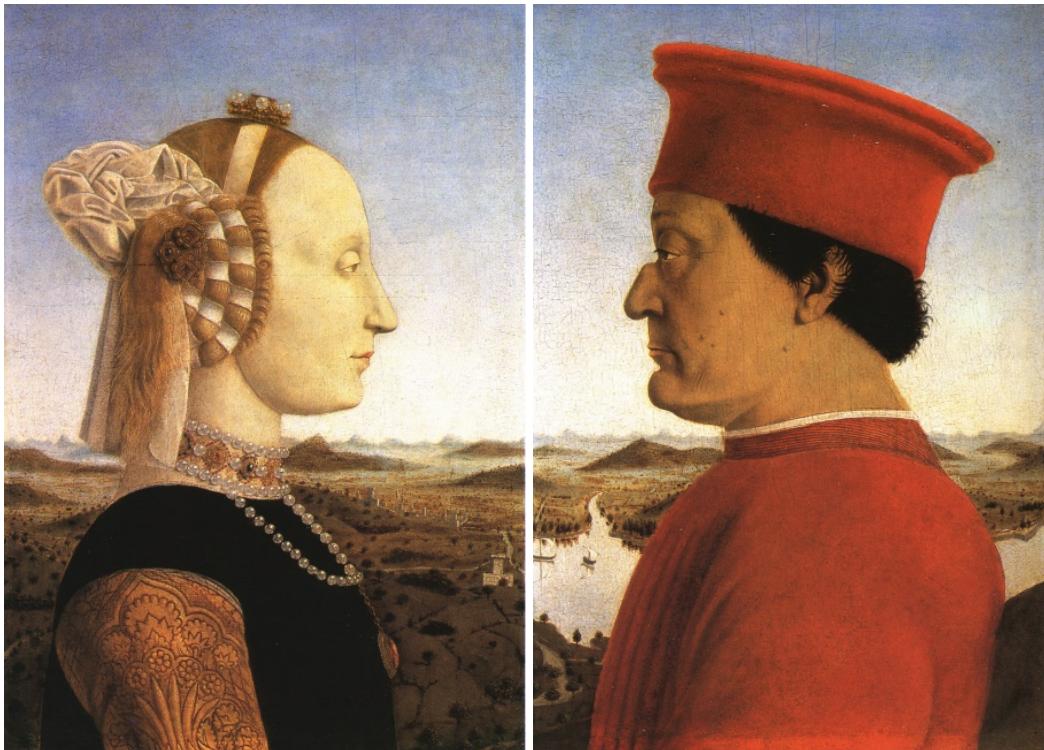
M 2 1 2 5 6 1 1 1 3 1

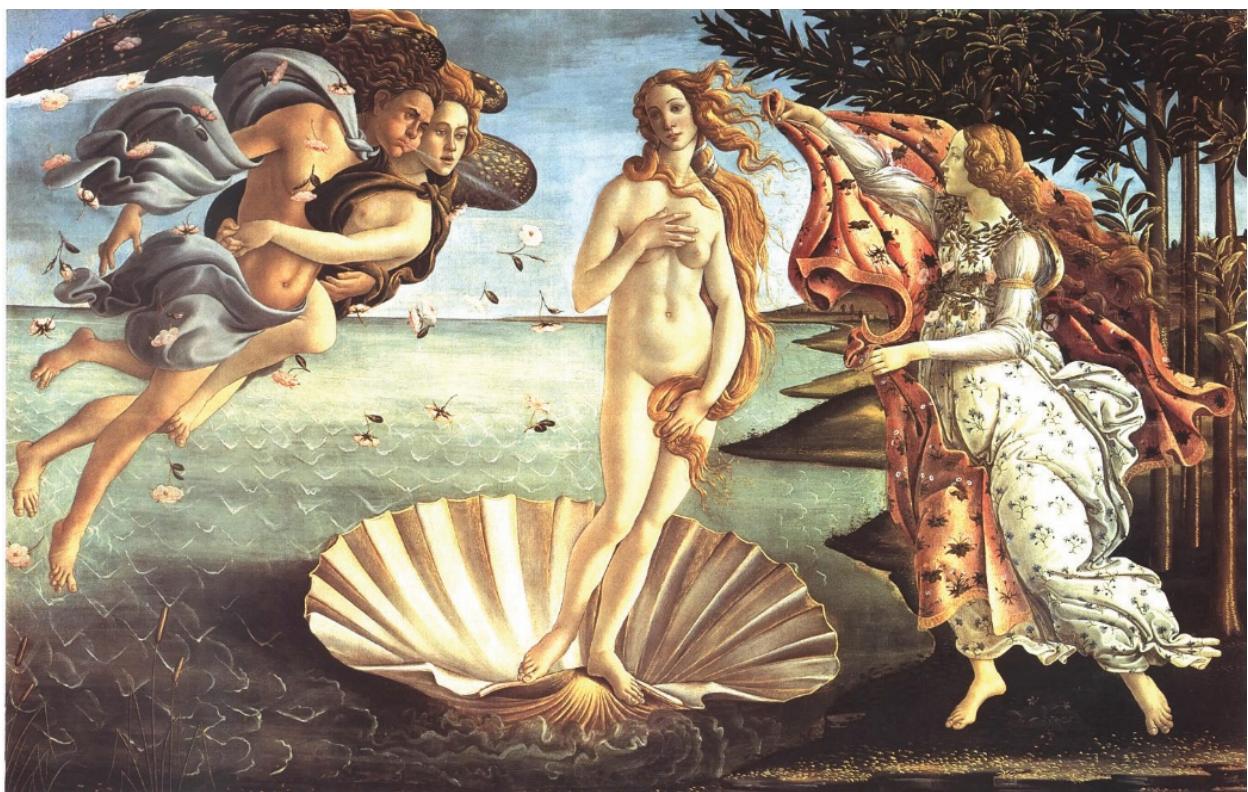
Slika 4.3

5. naloga: Renesansa v Italiji

Slika 5.1

Slika 5.2

M 2 1 2 5 6 1 1 1 3 3

33/36

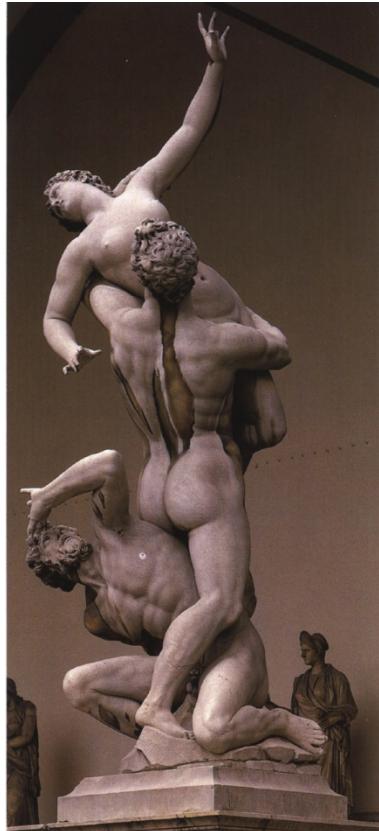
Slika 5.3

Slika 5.4

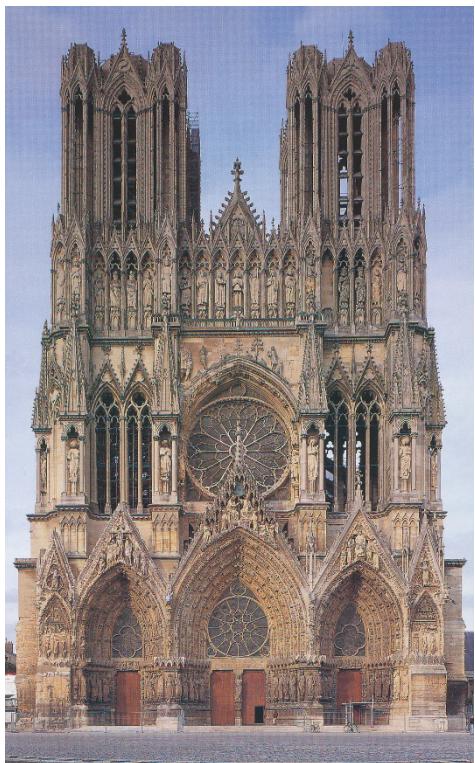
Slika 5.5

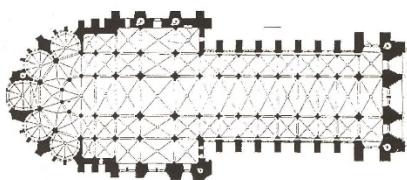
Slika 5.6

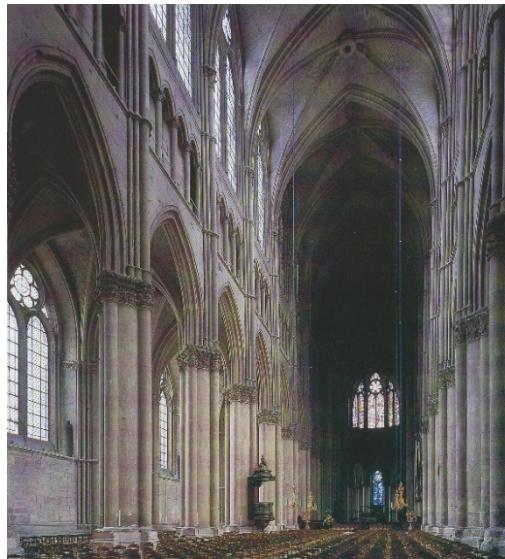
6. naloga

Slika 6.1

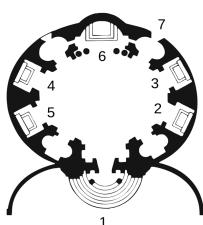
Slika 6.1a

Slika 6.1b

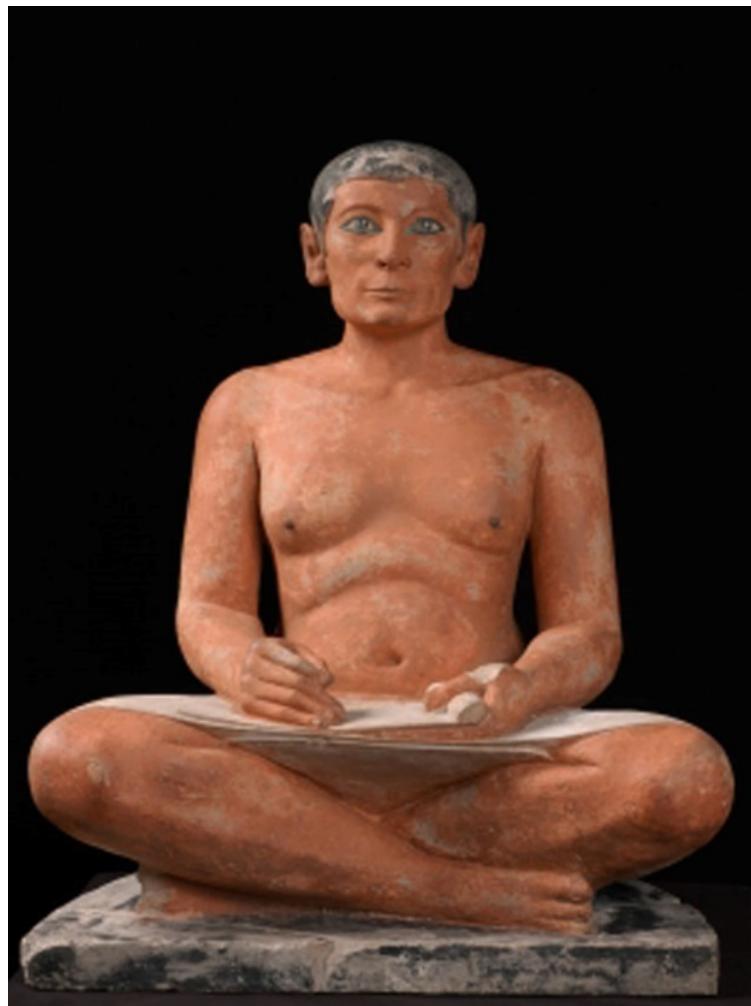
Slika 6.2

Slika 6.2a

Slika 6.2b

7. naloga*Slika 7.1**Slika 7.2*

8. naloga

Slika 8.1

Slika 8.2